

लहना

व्यावसायिक पत्रकारिता, थौंया आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वा:पौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया नितिं
लुमंका दिसँ ।

लक्ष्मण गज्जाल 'चिल्लिमि'
प्रोप्राइटर

लाखा छँ
LAKHA CHHEN

सोह्रखुटे, वडा नं. १६, चै, फोन नं.: ८३६०७५८

थुकि दुने

नेतातयसं न्हयलं चाय्केमा:गु ख:
डि.आर. खड्गी - २

नेपाल-अंग्रेज युद्धया जिम्मेवार
भीमसेन थापा-२
योगेन्द्रमान श्रेष्ठ - २

खँहाबँह्ला
शाक्य सुने, नाय,
नेवा: हलिं दबू, नेपा: देय् मू कव:

नेपा:यात न्हापांखुसी 'एकदिवसीय' मान्यता
प्रज्ञीत शाक्य - ६

ब्लो-अप

रजनी खड्गी

कलाकार
४-५ पेज

चैत्र १४ गते गुकथं प्रदर्शन याइ ?

हाकूगु कुसां कुया:, हाकूगु तपुलि पुया: व हाकूगु काप: चिना: ब्वज्या

लहना संवाददाता

उपत्यकाब्यापी सतक विस्तार पीडित संघर्ष समितिया नेतृत्वय् न्हापालिपा स्वयां नं पा:गुकथं थुगुसी प्रदर्शन यायत्यंगु दु । न्हापा न्हापा जूसा सतक विस्तारया मुद्दायात जक ज्वना: ब्वज्या याना वयाच्विपिन्सं आ:स्वनिग:या फुककथंया समस्यायात कया: मंका:कथं प्रदर्शन यायगु तयारी या:गु ख: । थुगुसीया ब्वज्या केबल ब्वज्या जक मखुसे न्हापा स्वयां नं पा:गुकथंया प्रदर्शन याइ । हाकूगु कुसां कुया:, हाकूगु तपुलि पुया:, हाकूगु कापतं चिना: ब्वज्या याइगु धा:गु दु । अथे हे माइतीघर मण्डलाय् ब्वज्या याय् न्हय: यँ जिल्लायापिं त्रिपुरेश्वरय्, अथे हे यल जिल्लायापिं कुपण्डोलय् मुना: जुलुस याइगु धा:गु दु । अथे हे ख्वप, थिमि, सक्वयापिं मुना: जुलुस यासँ उगु ब्वज्याय् ब्वति काइगु जगु दु ।

१४ गते बुधवा: सुथय् १०ता: इलानिसँ जुलुस पिथना: ११ता: इलानिसँ १२ता: ईतक धर्ना च्वनेगु तयारी जुयाच्वंगु जानकारी ब्यूसें उकिया नितिं थाय् थासय् भेला यायगु ज्या नं जुयाच्वंगु उपत्यकाब्यापी सतक विस्तार पीडित संघर्ष समितिं न्हयथंगु दु ।

ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक सम्पदा पहिचानयात रक्षा याकेत, जनतायात विस्थापित याइगुकथं दय्कात:गु

पञ्चायतकालिन मापदण्ड खारेज याकेत, आइएलओ महासन्धि नम्बर १६९ पालना याकेत, गैर न्यायीक सतक विस्तार विरुद्ध नापं सविधानया धारा २५ व धारा ३७ या अ:ख: पीडित व प्रभावित जूपनिगु मन्जुरी मकासे सतक विस्तार व विकासया नामय् छुं

सतक दय्केगु नितिं जनताया जग्गा कायगु व छँ थुनेगु ख:सा उकिया मुआब्जा व क्षतिपूर्ति बिया: ज्या या: धका: आदेश ब्यूगु ख: । उकिया पूर्ण पाठ आ:तक नं मव:निगु अवस्था ख: । लिपांगु इलय् आइएलओपाखें नं नेपाल सरकारयात नेवा:तय्त विस्थापित

पुरुष डा. सत्यमोहन जोशी, जनजातिया न्हयलुवा पञ्चरत्न तुलाधर, परराष्ट्रविद् हिरण्यलाल श्रेष्ठ, नेवा: न्हयलुवापिं मल्ल के सुन्दर, सांसद नापं नेवा: न्हयलुवा: राजेन्द्र श्रेष्ठ, जनकावि दुर्गालाल श्रेष्ठनापं सलस:मह नेवा: न्हयलुवा व थीथी ख्य:या ब्यक्तित्वपिन्सं तकं थुगुसिया प्रदर्शनयात समर्थन या:गु दु । इमिसं मंका: प्रतिबद्धताया नापनापं माइतीघर मण्डलाय् तकं वयेगु बचं बियादीगु दु । मंका: प्रतिबद्धताय् थुकथं च्यायात:गु दु,

“बाह्य रिज्जरोड, फास्ट ट्राय्क, बागमती करिडोर, सतक विस्तार, न्ह्यु शहर निर्माण आदि थीथी नामय् थौंकन्ह्ये नेपा:गा:या आदिवासी नेवा:तय्गु भूमि, सांस्कृतिक सम्पदा, जनजीविका व अन्तत: अस्तित्व हे मद्य्का छ्वयेगु कथं राज्यं पला: न्ह्याका हयाच्वंगु छँ भनी सकस्यां खनाच्वनागु हे जुल । आधुनिक विकासया नामय् थ्व ज्या यानाच्वंगु ख:सां नं थुकिया अन्तर दुने सुलाच्वंगु अभीष्ट धा:सा थ्व नेपा:गालं आदिवासी नेवा:तय्त हे विलुप्त याना: थ्व थाय्यात नेपा:गालं पिनें वया: च्वं:पिं आप्रवासीतय् बसोवास अनुकुल दय्का यंकेगु हे ख: धइगु छँ नं आ: निभा:थें हे छल्लंगु जुइधुंकाय् दु ।

राज्या फुकक हे अंग व संयन्त्र छथासं च्वना: न्ह्याकाच्वंगु थ्व षडयन्त्रपूर्ण ल्यं ७ पेजय्

नेपा:गालं नेवा: सभ्यता मद्य्का छ्वय्गु ज्याय् वर्तमान एकल जातीय राज्यसत्तायात अठ्ठ हे अ:पुका बी । उकिं थुकिया विरुद्ध सम्पूर्ण सचेत नेवा: समुदायं न्ह्याकाच्वंगु अभियान ता:लाकेगु नितिं जिमिगु पूर्ण समर्थन व उवाहालि दइगु प्रतिवद्धता प्वंकाच्वना । म्ही थ:गु अस्तित्व ल्यंकेगु नितिं म्ही हे जाना: न्ह्याकाच्वनागु थ्व अभियानय् म्ही शुमेच्छुक मेमेगु जाति, समुदाय, खल:, पुच:या नं तिब: दइगु भलसा कयाच्वना ।

नं कथंया ज्या याय् दइमखुगु स: थ्वय्केत उकथंया ब्वज्या जुइत्यंगु जानकारी ब्यूगु दु । उपत्यकाब्यापी सतक विस्तार पीडित संघर्ष समिति, नेपा: युथ अर्गनाइजेशन नेवा: संघ, सेभनेपा: थ्याली, नेवा: राजनीतिक अभियान फाष्ट ट्राय्क पीडित, नेपाल सांस्कृतिक पुन:जागरण अभियानया मंका: ग्वसालय् चैत्र १४ गते त:जिक ब्वज्या यायत्यंगु ख: । उगु ब्वज्याया नितिं ब्यापक रुपं तयारी या:गु दु । सर्वोच्च अदालतं ब्यूगु आदेशया पूर्ण पाठ वय् न्हय: उकथं ब्वज्या यायत्यंगु ख: । थ्यंमथ्यं खुला न्हय: सर्वोच्च अदालतं

याना: सतक विस्तार यायत्यनागु ख: ला धका: न्हयस: तकं त:गु ख: । उकिं याना: सरकारयात तसकं ज्या मछिनाच्वंगु ख: । अथे हे फाष्ट ट्राय्क दय्केगु नितिं व:पिं नेपा:या सेनायात ख्वनाया नेवा:तय्सं पना बीगु ज्या तकं या:गु दु । थुगु ल्याखं स्वल धा:सा आ: सतक विस्तार, फाष्ट ट्राय्क, बाहिरी चक्रपथ नापं विकासया नामय् थीथीकथंया ज्या यायत्यंगुया विरोधय् कुहां वयाच्विपनिगु पक्षय् अन्तर्राष्ट्रिय नापं राष्ट्रिय स्तरया जनमत तयार जुया वयाच्वंगु दु । थुगुसिया ब्वज्याय् वाडमय शताब्दी

अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय् हे बदन्याम जुइगु सम्भावना

यँ । युरोपियन युनियन निर्वाचन पर्यवेक्षण मिशनपाखें सार्वजनिक या:गु प्रतिनिधिसभा नापं प्रदेशसभा निर्वाचन पर्यवेक्षण प्रतिवेदन विरुद्ध नेपाल सरकारया परराष्ट्र मन्त्रालयपाखें वंगु मार्च २१ व निर्वाचन आयोगं मार्च २२ सं हथासं जारी या:गु विज्ञापितं याना: नेपा: अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय् हे बदन्याम जुइगु संभावना अप्वया व:गु दु । नेपाल सरकार व निर्वाचन आयोगया हे

स्वीकृत कया: या:गु अनुगमनया लिधंसाय् तयार या:गु प्रतिवेदनयात कया गुकथं त्व:पुइगु कुत: यात, उकिं याना: नेपा:या वर्तमान सरकारयात अन्तर्राष्ट्रिय जगतं स्वइगु मिखातकं पाना वनीगु सम्भावना अप्वया व:गु दु । विश्वय् आरक्षण धइगु गुपिं राज्यं बहिस्करणय् लाकात:पिं समुदाय ख:, उगु समुदाययात विशेष थाय् बीकथंया व्यवस्था याइगु अले आरक्षणया उत्कृष्ट रुप धइगु

समावेशीता ख: । नेपालय् खस आर्ययात तकं समावेशीताय् दुथ्याका: इमिगु भन् सविधानय् तकं खस आर्य धका: बर्मु, क्षेत्री, दशनामी, सन्यासी धका:तकं न्हयथनात:गु धइगु ने पा:या आदिवासी जनजाति, मधेसी, दलित, मुस्मां नापं उत्पीडित समुदाययात अठ्ठ नं ल्यूने लाकेगु योजनाकथं राज्यसत्ता न्ह्या: वनाच्वंगु खं विश्वया ध्यान सालाका:गु दु । ल्यं ७ पेजय्

नम्बर मद्गु डोजरं मनु क्यल

यँ । सतक विस्तार यायगु ख:सा मुआब्जा व क्षतिपूर्ति बिया: जक या: धइगु आदेश बियात:गु नापं उकिया पूर्ण पाठतकं मवयाच्वंगु अवस्थाय् सतक तब्या: याय्त व:गु डोजरयात दसां क:गु दु ।

यँ जिल्लाया चन्द्रागिरी नगरपालिकाय् आइतवा: उकथंया घटना जगु ख: । गैर कानुनीकथं सडक तब्या:

यायगु नामय् डोजर चलेया:गु अवस्थाय् डोजरं क्यला: मनु स्थानाबिल धका: उपत्यकाब्यापी सतक विस्तार पीडित संघर्ष समितिया न्वकू शान्तप्रकाश श्रेष्ठ लहना वा:पौयात कनादीगु दु । गुर्जुधाराया मूल सतकय् आइतवा: सुथय् थ्यंमथ्यं १० ता:त्या इलय् उकथंया घटना जगु ख: । ल्यं ७ पेजय्

माडर्न नयाः इंग्लिस स्कूल
Modern Newa English School
Durbar Marg, Kathmandu.
Tel: 4249350 & 98510 75915

माताय् संरक्षण शिक्षाय् स्तरीयता, थ्व हे स: जिमिगु स्वकुलया विशेषता

ADMISSION OPEN
(for Play Group and Nursery)

भर्ना चाल । भर्ना चाल ।
(for children of 18 months or above)

Hygienic Tiffin

Comfortable classroom

Convenient Transportation

Homely atmosphere

भीशाय् बंकेगु विषय नेपा या मेमेगु बनेकथि सरह हे जुइ. नापं भीसं नेपालभाषा नं छयला ।
We teach all subjects same like in other schools of Nepal and we use Newa language as well.

सम्पादकीय

राजनीतिइ अपराधीयात निषेध याय्मा:

राजनीति याइपिं मनूत न्ह्याबलें देश व जनताया नितिं संवेदनशील जुयाच्चनीमा:गु खः। तर थुकिया पाय्छि अ:खः अपराध याइपिं जुयाच्चनी। अर्थात थुमिसं थ:गु व्यक्तिगत स्वार्थया नितिं न्ह्यागु नं ज्या यायूत तयार जुयाच्चनी। उकिं उमित नियन्त्रण यायूगु नितिं हे कानूनया आवश्यकता जुयाच्चनी। अले थुगु कानूनयात कार्यान्वयन यायूगु/याकेगु ज्या राजनीतिक:मिपिनिगु खः।

तर थौकन्ह्यु भीगु देशयु अपराधीत राजनीतिइ दुहां वया: थ:पिं साधु जुइगु कुत: जुयाच्चंगु दुसा उमित कारवाही यायूगु स्वयां नं संरक्षण बीगु ज्या धा:सा राजनीतिक:मिपिन्सं याना वयाच्चंगु दु। नेपा:या कुख्यात अपराधीत “चरि”, “कुमार घैटे” आदि अपराधीयात इन्काउन्टरयू लाना: सीबलयू थुकियात कया: नेपा:या प्रमुख राजनीतिक दलतयूसं विरोध यायूगु नापं सार्वजनिक अभिव्यक्ति तकं बिया: राजनीतिक:मितयूसं थ:गु ख्वा:पा: उलेगु ज्या या:गु खः। उमित थजा:गु ज्या यायूत ह:पा: बीगु नापं संरक्षण यायूगु ज्या सुनां मखु, नेपा: प्रमुख राजनीतिक दलतयूगु ल्हा: दु धका: स्पष्ट जुयाच्चंगु दु।

थुलि जक मखु, राजनीति संरक्षणया हुनिं मोस्ट वान्टेडयू ला:पिं मनूत सांसदतकं जुइत ता:ला:गु भीगु देशया विडम्बना हे धाय्मा:। सर्वोच्च अदालतपाखें ज्वनेगु नितिं उर्दी जारी यानात:पिं दीपक मनाङ्गेयात न्हापां प्रदेश सभायू टिकट बीगु कुत: नेकपा एमालें यायूव थुकियात कया: छ्वाखेरं विरोध जूगु खः। विरोधया हुनिं मनाङ्गेयात एमालें टिकट ला मबिल, तर स्वतन्त्रकथं उम्मेदवार दय्का: उगु थासयू थ:गु पार्टीपाखें समर्थन यासैं पार्टीया उम्मेदवारी हे लितकायूकेगु गुगु ज्या जुल, थुकिं अपराधीतयूत राजनीतिक:मिया गुलि संरक्षण दु, व स्पष्ट जूगु दु। खयूत ला मनाङ्गे सांसदया सपथग्रहण यायू मखनी। वयू क:यात ज्वनेगु नितिं मालाच्चंगु दु। तर मेम्ह अभियुक्त सांसद नवराज सिलवाल धा:सा नेतातयूगु गाडीइ च्वना: संसद भवनयू वनेगु अले नेतातयूगु छैयू च्वनीगु, तर प्रहरी धा:सा वयूक:या मालेमफूगु अजू चायापूगु घटनापाखें नं नेपा:या अपराधी विरुद्ध याइगु कारवाहीया अवस्था गथे दु धका: स्पष्ट जुयाच्चंगु दु।

थुलि जक मखु, नकतिनि यैया चाबहिलया छूगु होटलपाखें अपराधी गणेश लामायात पेस्टोललिसें खूगु राउण्डया गोलिसहित ज्वंगु खः। खयूत ला वयूक: नं काभ्रेया प्रदेश सभाया उम्मेदवार खः। तर वयू क:या ज्वनेवं भ्वैत चक्का जाम यायूगु नापं नेतात हे खुल्लाकथं विरोधयू कुहांवया: छम्ह अपराधीयात समर्थन यायूगु ज्या जुल, व तसकं हे दु:खदायी खँ जुल। मेगु टीकापुर घटनाया अभियुक्त रेशम चौधरीयात मन्त्री अस्पतालयू वना: जुस त्वंका: अनसन त्वा:थलेगु ज्या भन्नु हे निन्दनीय खः। सर्वोच्चपाखें अभियुक्त ठहर यानात:गु सीकसीकं हे थुकिं राजनीतिक:मितयूसं पला: ल्ह्वनेगु गुलित तक पाय्छि खः? थुकिं देशयात गजा:गु विकास व समृद्धिपाखे यंकी? व ला भविष्यं हे कनी।

नेतातयूसं न्ह्यलं चाय्केमा:गु खः

डि.आर. खड्गी

नेपा: विशेष याना: स्वनिग:या धर्म व संस्कृतिपाखें नेपा:या म्हासीका क्यनेत ता:लानाच्चंगु दु। अफ ला धर्म व संस्कृति नेपा:मिया दथुइ मेलमिलाप व ग्वाहालिया भावनाया विकासयू नं तिब: बियाच्चंगु दु।

धर्म व संस्कृति बांला:गु पक्ष धइगु जनता व शासकतयू दथुइ सकारात्मक भावना विकास यायूगु खः। शासक व जनता जाना: देशयात विकासया नापनापं सभ्य व सुसंस्कृति यायूत नं ता:ला:गु खः। न्हापाया इतिहासं नं क्यनेधुंकल कि लिच्छवी शासनया इलयू जनता व शासक छपू जुया: देश विकास जक मखु, देय्या सार्वभौम रक्षा, स्वतन्त्रता नं याउंक यायू फु धका: प्रमाणित यानाबिल। व इलयू नं चीन व भारत नेपालयू हस्तक्षेप याना: थ:गु यायूत कुत: यानाच्चंगु खः। तर शासक व जनतायाके देशभक्ति भावना दयाच्चंगु हुनिं भारत व चीन हेपे यायूगु आँट नं मया:, ख्यायूगु नं हिम्मत मया:।

शास्त्रयू थथे नं धयात:गु दु, ज:लाख:ला बांला:पिं जुलधा:सा उकिया लिचव: ज:लाख:लायात नं बांलाक हे लाइ। देशया सवालयू नं अथे हे जुयाच्चनी। भीगु दक्षिणयू च्वंगु भारतया विहार व उत्तर प्रदेशया ज:लाख:ला लानाच्चंगु हुनिं विहार व उत्तरप्रदेशया नकारात्मक प्रभाव बुलुहुँ बुलुहुँ नेपालयू दुहां वयाच्चंगु दु। विशाल भारतया अप्व: भूभाग अंग्रेजतयूसं कब्जा याना: शासन यानाच्चंगु इलयू भारतयू धर्म जातिया नामयू त्वापु याका: अंग्रेजतयूसं शासन यानाच्चंगु खः। जनताया दथुइ धर्म व जातिया नाम कलह जुयाच्चतले जनताया ध्यन राजनीतिक चेतनापाखे वनीमखु। जनता राजनीतिककथं चेतनशील मजूतलयू

शासकतयूसं न्ह्यागु कुकर्म यानाच्चनी। जनताया ध्यान सामन्तीतयूसं दय्कात:गु धर्म व संस्कृति जक लानाच्चन धा:सा शासकतयूगु ध्यान देशया सम्पत्ति लुटे यायूगुली जक वनीगु स्वभाविक खः।

भीगु देशया नेतातयूसं चीनया माओया इतिहास, रुसया लेनिनया इतिहास, पुँजीवादी देशया इतिहास जक अध्ययन यानाच्चनी। तर दुर्भाग्य धाय्मा: भीगु देयू स्वर्णयुगया अवस्थायू थ्यंकेत ता:ला:पिं शासकतयूगु इतिहास अध्ययन यायूगुली ध्यान बीमखु। बरु विदेशया बौद्धिक बर्गत नेपा: वया: थनया लिच्छवीकालया अध्ययन यानाच्चनी।

राजनीतिइ नं निगू पक्ष दइ। छगू नकारात्मक सोच ज्वना: राजनीति यानाच्चनीसा मेगु सकारात्मक सोच ज्वना: यानाच्चनी। नकारात्मक सोचया राजनीतिया अर्थ खः, व्यक्तिवादी व जातिवादी स्वार्थपाखें प्रेरित जुया: याइगु ख:सा सकारात्मकया अर्थ देश व जनताया कल्याणया नितिं राजनीति याइगु खः। व्यक्तिगत व जातिवादी सोच ज्वना: राजनीति यानाच्चपिन्सं जनतायात भंग: लाना: दु:ख कष्ट बिया: जक मगाना: देशघातक ज्या याना: विदेशीभक्ति जुइगुली ध्यान केन्द्रीत जुयाच्चनी। सकारात्मक सोच ज्वना: राजनीति याइपिं नेतातयूसं थ:गु लक्ष्य व भिजन ज्वना: देश व जनताया नितिं कडा परिश्रम यानाच्चनी। थुलि जक मखु, देशयात आँच वइगु ज्या गबलें नं याइमखु। थौकन्ह्यु राजनीति याइपिं नेतात व्यक्तिगत व जातीपाखे स्वार्थ प्रेरित जुया: जनतायात भंग: लानाच्चंगु दु। अनेककथंया नाटक म्हिताच्चंगु दु। अफ जनतायात दु:ख कष्ट बीगुकथं कर अप्व: कया: सुविधा धा:सा हुँ बियाच्चंगु मरु। बजा: भा: तच्चयूका: जनतायात दु:ख बियाच्चंगु दु। अथे हे देशया कलकारखाना वा उद्योगत बन्द याना: बेरोजगारीया समस्या हया: देशया ल्यायूम्ह शक्तियात विदेशयू ज्या याके छ्वया: विदेशं व:गु रेमिटान्सयू न्हायू त:पुइकाच्चंगु दु।

खयूतला नेपा:या फुक्क धइथं पार्टीया नेतात विदेशभक्ति जुइगु नितिं सक्रिय जुयाच्चंगु दु धइगु इमिगु ज्याखं क्यनाच्चंगु दु। निक्व:गु जनआन्दोलन यायू न्ह्य:

दिल्ली दरबारयू नेतातयूसं १२गू बुँदाया सम्झौता यात। तर जनआन्दोलन सफल जुइधुंका: नेतातयूसं भारती नागरिकतयूत अफ धायूगु ख:सा विहारीतयूत अ:पुक्क नागरिकता बीगु नितिं सम्झौता नं यात। नेतातयूसं या:गु सम्झौताया विपक्षयू सर्वोच्च अदालत बंशजया आधारयू जक नागरिकता बीमा: धका: आदेश बिल। तर दुर्भाग्यया खँ, खिलराज रेग्मीया मन्त्रीमण्डलं जन्मया आधारयू नागरिकता बीमा: धइगु खँ पास यात, विहारीतयूसं दलदं: नेपा:या नागरिकता कयाच्चन। नेतातयूसं न्ह्याकव हे भारतभक्ति क्यंसां नं उपिं गबलें नं लयूताइ मखु। छा्य धा:सा भारतया मू आज्जु धइगु नेपा:यात सिक्किमीकरण स्वयां नं फिजीकरण यायूगु खः।

भारत नेपा:या अस्तित्व स्वीकार यायूगु पक्षयू गबलें मरुगु ख:सा मेगु नेपा:या विकासप्रति सकारात्मक सोच मरु। भारत न्हापा नं शान्ति क्षेत्रया प्रस्ताव अस्वीकार या:गु खः। बारम्बार भारत नेपा:यात कया: नकारात्मक दृष्टिं स्वयंगु यानाच्चंगु यक्व हे दसूत दु, थुकियात कया: थनया नेतातयूके होस वयूमा:गु खः।

भारत संविधान संशोधन यायूमाल धका: ओलीयात यक्व हे दबाब बिल। तर ओली भारतया खँ मन्यंगुलि नेपा:यात नाकाबन्दी याना: जनतायात दु:ख बीगु ज्या यात। ओली भारतलिसे अडान का:गुलि हे वंगु चुनावयू जनतां बागमठबन्धनयात बहुमत ब्यूगु खः।

जनतापाखें त:धंगु आशा यानाच्चंगु खः। जब चुनाव धुंका: ओली प्रधानमन्त्री जुल, ओली सुष्मा स्वराजया खँ न्यना: मधेसी नेतातयूत मन्त्रीमण्डलयू दुथ्याकेगु निर्णय यात, जनतात ओली खना: हाकन असन्तुष्ट जुइगु शुरु जुल। छा्यधा:सा मधेसीतयूगु जक मखु, भारतया उद्देश्य खः, संविधान संशोधन याका: जनसंख्याया आधारयू प्रतिनिधि लयूयमा:गु इमिगु माग खः। जब थ्व माग पूवनी, नेपा: फिजीकरणया अवस्था वइ। फिजीजक अनया स्थानीयबासीत स्वयां भारतीय मूलया जनसंख्या अप्व: दु। थ्व हे हुनिं फिजीइ चुनाव जुल कि सत्तायू न्ह्याबलें भारतीयमूलयूसं कब्जा यानाच्चनीगु खः।

जनजाति म्हासीका

लिम्बू

थ:पिन्त याक्थुड धाइपिं लिम्बू जातियात विजातीय मनूत वा मेमेगु जातिका लिम्बू धका: सम्बोधन याइगु खः। तर तिब्बतया भोटे व सुखिमया लाप्चेतयूसं धा:सा उमित चोड धाइगु खः। लिम्बू जातियात किरात धका: नं म्हास्यू।

मुन्धुमकथं याक्थुड लाजे अर्थात लिम्बू भूमि उत्तरयू साया मुदेन (चीन-तिब्बत), दक्षिणयू तेमेन वलड (भारतवर्ष), पूर्वयू सुप्रोती उप्रोती (ब्रह्मपुत्र) व पश्चिमयू थोसु वरुम्मा परुम्मा ओनु थोसु पारामाबा ककामाबा (च्य अरुण बरुगनिसैं क्वयू कोशी)तकया भूगोल न्ह्यथनात:गु दु।

आर्येतर किरातवंशया थीथी जातित मध्ये लिम्बू जाति हिमालयया दक्षिणयू नेपाल, सिक्किम अथवा पूर्वयू भारतया गुलिखे थासयू च्वनाच्चंगु दु। थुगु किरात जातिमध्ये

अरुण खुसिनिसैं पूर्व, मेचीनिसैं पश्चिमया भौगोलिक लागायू लिम्बू जाति न्हापानिसैं च्वना वयाच्चंगु खः। लिम्बूतयूगु च्वनीगु थुगु थायू अर्थात लिम्बुवानयात न्हापा 'पल्लो किरात' धाइगु खः।

नेपाल सरकारपाखें सूचिकृत ५९गू आदिवासी जनजातिमध्ये छगू लिम्बू जातिया वि.सं. २०६८या जनगणनाकथं ३,८७,३०० म्हा दु। थ्व मुक्कं जनसंख्याया १.४६ प्रतिशत खः। अथे हे मातृभाषा न्ववाइपिनिगु ल्या: धा:सा ३,४३, ६०३म्हा दु, गुगु मुक्कं जनसंख्याया १.२९ प्रतिशत खः।

लिम्बू जाति किरात धर्म माने याइगु खः। लिम्बूत प्रकृतियात पूजा याइपिं ख:सा थुपिं अनादिकालनिसैं मौखिक परम्परायू दुगु मुन्धुमकथं थ:गु सामाजिक व साँस्कृतिक जीवन हना वयाच्चंगु दु।

लिम्बू जातिया थीथी भौगोलिक क्षेत्रयू च्वनाच्चंगुलिं लिम्बू भाषाया रुप छुं भचा पानाच्चंगु खनेदु। लिपांगु इलयू अध्ययन याइपिं विद्वानतयूकथं लिम्बू भाषाया मूकथं पान्थरे, फेदापे, तमरखोले व छत्थरे याना: प्यंगू भाषिका दु। अथे हे तमोरखोले भाषिकायात थप ताप्लेजुके व याइरोक्के भाषिकायू नं ब्वथलात:गु दु। अथे हे पान्थरे भाषिकायात थप चौबिसे व चारखोले भाषिकायू नं

ब्वथलात:गु दु। थुगु भाषिकायू खँवलयू जक फरक खनेदु। तर छत्थरेयू धा:सा खँव:या नापनापं रूपायनयू नं फरक खनेदु।

लिम्बू जातिया थ:गु हे लिपि दु, गुकियात 'सिरिजङ्गा लिपि' धाइ। न्हापा थुकियात किरात लिपि जक धाइगु खनेदु। लिपा सन् १९२५यू भारतया कालेबुङ्ग याक्थुडहाड चुम्लुड स्थापना जुइधुंका: थुकिया नां 'सिरिजङ्गा लिपि' तयूगु क्व:छीधुंका: अननिसैं थुगु

लिपियात सिरिजङ्गा लिपि धा:गु खः।

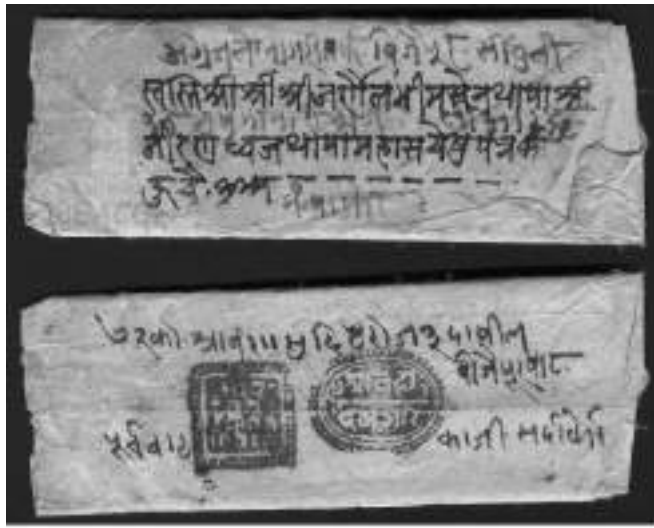
लिखित साहित्य दुगु नेपालयू न्ववाइगु भाषात मध्ये लिम्बू भाषा नं छगू खः। थुगु भाषाया च्वयूगु परम्पराया अध्ययन यायू बलयू 'त्येअइसी सिरिजङ्गा'तक वनेमा:। वयूक:या इलनिसैं व्यापक प्रचलनयू व:गु किरात लिपिमालायू च्वयात:गु यक्व हे पाण्डुलिपित हज्जन (१८४६-१८५८)यू मुंकात:गुली खनेदु। व लिपा कालेबुङ्ग याक्थुडहाड चुम्लुडया सन् १९२५यू पलिस्था जुइधुंका: लिम्बू भाषाया तसकं हे विकास जूगु खः। सन् १९३८निसैं कालेबुङ्ग लिम्बू भाषाया औपचारिककथं ब्वनेगु नितिं ब्वनेकुथि पलिस्था जूगु ख:सा सन् १९६८निसैं सिक्किमया प्राथमिक विद्यालयस लिम्बू भाषाया ब्वनेगु शुरु जूगु खः। थौकन्ह्यु लिम्बू साहित्यया फुक्क धइथं विधायू च्वयात:गु कृतिदु। श्रुतिपरम्परा, मुन्धुम, लोकसाहित्यया क्षेत्रयू नं यक्व हे शोध व अनुसन्धान जुया: आपालं सफूत प्रकाशित जूगु दु।

(साभार : मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र, भाग-१)

नेपाल-अंग्रेज युद्धया जिम्मेवार

भीमसेन थापा-२

वि.सं. १८६४ बुटवल स्युराज्य अंग्रेजयात ख्यानाछवःगु वि.सं. १८७० इ वयाः अंग्रेज बुटवल स्युराज्य तैनाथ यानातःपिं नेपाली सेना खालि यानाः उगु भूभाग अंग्रेजतयत लःलहायत नेपाल सरकारयात पौ छवया हल। थुगु इलय हे सेना खालि मयाःसा युद्ध यायत तयार जक मखु, छूकथं अंग्रेज युद्धया घोषणा हे यानाबिल। अंग्रेजया थुगु पातं नेपालय छू समस्याकथं दं वल। थुगु ई धइगु नेपाःया नितिं बहादुर शाहं दुकया थकूगु भूभागयात सुरक्षितकथं तयातयत समस्या जुयाचवंगु खः। छात्र्याःसा पश्चिमया आपालं रजौटात नेपाःयात साथ बी त्वःताः थः हे स्वतन्त्र जुइत स्वयाचवंगु खःसा गुलिं अंग्रेजनाप मिले ज्वनेत तयार जुयाचवंगु, उकि नं पश्चिमया भूभाग ल्यंकातयत पश्चिमया सुरक्षा कयाचवंगु वडाकाजी अमरसिंह थापा व बम शाहयात तसकं थाक्याचवंगु ई खः। थव इलय जीवन मरणया सवालकथं अंग्रेज बुटवल व स्युराज्या भूभाग नेपालं त्वःता मब्यसा युद्धया घोषणा यासैलि युद्ध मैदानया चीर परिचित योद्धा इतःमितः कनीगु स्वभाविक हे जुल। खास खं ला उगु इलय नेपाःया योद्धातयसं अंग्रेजया शक्ति बांलाकक स्यू, अंग्रेजनाप ल्वायगु धयागु “कुंचय लाकामं प्यंकेगु” खः धयागु बांलाकक स्यू धायफु।

थापा सुथानिसें बहनी थ्यंज जगु राजसभाय उपस्थिति म्दु, तर भारदारी सभाय पौ छ वयाहयाः सजग व सचेत याःगु खनेदु। थव विषययात कयाः इतिहासकार सूर्यविक्रम ज्वाली थुकथं थःगु सफुतिइ ब्याख्या याःगु खनेदु, “हामीसंग भयेको हाम्रो आफ्नो राज्यको बन्दोबस्त गर्दैमा हामीलाई प्रसस्त भयेको छ। अवस्थाले गर्दा अंग्रेजसंग लडाइ गर्न हामीलाई कर लाग्यो भने राज्यका प्रतापले हामीले लडाइ गरी जित्नेछौं। तर यो मौका राम्रो छैन। मौका बुझी अंग्रेजहरू चोट पाये जसता भयेका छन औ अहिले थाले दूलो लडाइ हुनेछ। उनीहरू आफ्नो अधिकार स्थापित नगरे सम्म सन्तुष्ट हुने छैनन, औ हामीले निकालेका पहाडी राजाहरूसंग मिल्ने छन। अहिले सम्म हामीले मिर्गको शिकार गरेका छौं, तर यो लडाइ गरी हामीले बाघको शिकार गर्न तयार हुनुपर्छ। यो लडाइ हुन नपाओस भनि हालै दखल गरिएका सबै जग्गा छोडियुन भन्ने हाम्रो महाराजाधिराजसंग प्रार्थना छ। अंग्रेजसंग राम्रै भगरा पर्यो भने हाम्रो राज्यको सम्पूर्ण ब्यबस्था विग्रने छ। यो इलाकाको अवस्था राम्रो छैन। गोर्खा राज्यका अरु अरु भागमा पनि भगरा हुने छ। लडाइ गर्न पर्छ भन्ने जो मानीस हो, सो दरबारमा बढेको हो औ सैनिक जीवनको गाहारो साङुरो कुरा उसलाई थाहा छैन।” (त्रिरत्न सौन्दर्य गाथा सं. धनबज्र बज्राचार्य, नेपाल सांस्कृतिक परिषद, २०१९ पृ.सं. ६६)

इतिहास अध्ययन यायबलय छु सीदु धाःसा भीमसेन थापाया शुरुया इतिहास धइगु रणबहादुर शाहया मचाबलय यांमह पासा खः। वयागु ज्याखं गगु युद्ध मैदानय मखु। दरबारीया षडयन्त्र स्वयाः ब्वलंमह खः। भीमसेन थापां युद्ध मैदान गबलें मखं, भीमसेन थापाया बहादुरी धइगु रणबहादुर शाहयात काशीं नेपाः लितहयाः शक्तिशाली यायगुली हे सीमित खः। खास युद्ध धयागु बाखं न्यनेथें, युद्ध मैदानया खं न्यनाः न्हयइपुकेथें मखु। थव खंयात वः बीगु अमरसिंह थापाया छु पतिइ थुकथं न्हयथनाताःगुलिं नं प्रष्ट जू “... .. अहिले ठहराई बक्याका कुरा लडाइ नगर्न्या नीति लियेर कमिस्तरहरूले ठहराया बमोजिम बुटवल र सिवराजकया तप्पाहरू अगि अमनको बेलामा छोडि दियाको भया यो अवस्था पर्न्या थियेन तर हजुरले लोभ नछोडि ति तप्पाहरू आफ्ना दषलमा राषन्या इच्छा गरि चौकिदारलाई मारिबकसदा सानाकुरामा रिस बढी लडाइ

चल्यो... ..” (अमरसिंहको चिट्ठी, ऐ ऐ पृ.सं. ३०)

देशया अनुभवी भारदारतयसं ब्यूगु सल्लाहयात वास्ता हे याःगु खनेमदु। अंग्रेजनाप युद्ध यायगु भीमसेन थापां खेलौंकी सम्भे जगु खनेदु। भीमसेन थापा थव युद्धयात कयाः गजाःगु तर्क बियाः युद्धया घोषणा यात धाःसा “नेपालको प्रतापको आजसम्म कुनै शत्रुले टिकने सामर्थ्य देखाउन सकेको छैन मनुष्य निर्मित भरतपुरको सानो किल्लासम्म अंग्रेजहरूले सर गर्न सकेनन् भने स्वयम भगवानले बनाएका हाम्रा पहाडहरू भित्र पस्नु उनीहरूको निमित्त असम्भव छ। अतः मेरो रायमा अवश्य नै युद्ध गर्नु पर्दछ र पछि मौका हेरी सन्धि पनि गर्न सकौं।” (नेपालको ऐतिहासिक रूपरेखा, ऐ ऐ पृ.सं. २५७)

भीमसेन थापां गुगु तर्क बियाः युद्ध यात। उकिं छुंशक्ति हे दु, न अनुभव हे, केवल प्रकृति (भगवान) भरोसा बाहेक छुं नं म्दु धायफु।

नेपाल अंग्रेज युद्ध थव असमान युद्ध खः। हरेक क्षेत्र शक्तिशाली अंग्रेज स्वयां नेपाःया अवस्था कमजोर खः। थुकियात ध्यान तयाः अंग्रेजयात अलमलय यानाः अथवा मालावन धाःसा बुटवल स्युराज त्वःतेमाः धकाः योद्धातयसं सल्लाह ब्यूगु कारण नं थव हे खः। युद्धया तयारी नेपाः पक्षया साःप कमजोर स्थिति खः। दकलय न्हापां ला सेनाया हिसाब यायगु खःसां नेपाः पक्षया सैनिक जवान थ्यंमथ्यं १२४० खःसा अंग्रेजपक्षया ईकथं अत्याधुनिक ल्वाभः दुपिं २१४० खः। तर भारतया बैज्ञानिक जगदीशचन्द्र बसु ई.सं. १८९५य “अग्निपरीक्षा” नांया थःगु च्वसुइ अंग्रेजपाखेया सैनिक २९४० धयातःगु दुसा नेपाली पक्षया १२४० हे धयातःगु दु। नेपाः उपर युद्धया घोषणा १ नोभेम्बर १८१४निसें याःगु खःसा लच्छि हे नेपाःयात प्यखेरं आक्रमण यायत सेना परिचालन याःगु खः। थथे प्यखेरं आक्रमण यायगु सैनिक बटालियन प्रत्येकय जनरलया नापं नेपाःया देशद्रोहित नापं दुगु खः। अंग्रेजया न्हयःने ल्वाभः अथें कमजोर ला ख हे खत, थुकियानाः अंग्रेजया १८ पाउण्डया गोला वर्षा यासें नेपाली सेनां गुगु युद्ध क्षेत्रय सामना याय मफुत। थःमहं आर्जन यानातःगु आपालं तंकेमाल। थव युद्धया फुकक जिम्मेदार भीमसेन थापा खः। गुगु इतिहासं न्हयाबलें कनाचवनी।

खँल्हाबँल्हा

- न्ह्यब्वःमहं : जुजुमान महर्जन

नेवाः भावना तयाः सकल नेवाःतयसं छगु हे ज्या याना क्यनेफत धाःसा बांलाःगु लिच्चः पिहांवइ

शाक्य सुरेन

नायः, नेवाः हलिं दबू, नेपाः देयू मू कवः

वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशनया खसालय थव हे वइगु मार्च ३० व ३१ निन्हयंकं यैय जुइत्यंगु ‘वर्ल्ड नेवाः कन्भेन्सन’ व ‘विश्व नेवाः दिवस’ ज्याइवः यैय जुइत्यंगु दु। हलिं नेवाः दबू, नेपाः देयू मू कवःया व्यवस्थापनय जुइत्यंगु उगु ज्याइवःपाखें गुकथंया लिच्चः लाइगु खः, वा हलिंया थीथी देशय च्वनाचवंगु नेवाःतयत छधी छपुं यायगु ज्याय गुलितक ताःलाइ धइगु खँय हलिंनेवाः दबू, नेपाः देयू मू कवःया नायः शाक्य सुरेनलिसे जगु खँल्हाबँल्हा चीहाकलं न्हयब्वयाचवना।

वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशनपाखें हलिं नेवाः दिवस हनेगु ज्या गुकथं ज्वन ?

वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशनया अमेरिकाय जगु निक्वःगु तःमुंज्यापाखें दैयदसं मार्च महिनाया लिपांगु शनिवाः हलिं नेवाः दिवस हनेगु कथं थुगु ज्याइवः जुइत्यंगु खः। थुकथं जुइत्यंगु न्हापांगु हलिं नेवाः दिवस नेपालय हे यायगु धइगु वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशनया केन्द्रपाखें क्वःछयूगु खःसा थुकियात वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशन, नेपाः च्याप्टरपाखें उलेज्या सत्र व व्यवस्थापन यायगु ज्या जक जुइत्यंगु खः।

अथे हे नेपालभाषा केन्द्रीय विभाग, त्रिभुवन विश्वविद्यालयया सहआयोजनाय जुइत्यंगु थुगु ज्याइवलय विभागपाखें स्मारिका पिथनेगु जिम्मा काःगु दु। थव हे इवलय थुगु ज्याइवःया नितिं केन्द्रपाखें दयारल शाक्य, गुम्ह केन्द्रीय न्वकू नं खः, वयकलं ज्याइवःया संयोजन यानाचवंगु दु। खयत ला थुगु केन्द्रया नायः सिजन श्रेष्ठ खःसां नं ज्याइवःया कजि दयारल शाक्य जुगुलिं वयकलं हे नेतृत्वया भूमिका मिहातचनानीगु दु।

वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशन, नेपाः च्याप्टरपाखें आःतक छु छु ज्या जुयाचवंगु दु ?

थुगु च्याप्टरपाखें विशेष यानाः वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशन हे छाथ माल, थुकिया उद्देश्य छु खः ? धइगु खंयात कयाः परराष्ट्रविद् हिरण्यलाल श्रेष्ठ हयाः ज्याइवः यानागु जुल। अथे हे केन्द्रीय न्वकू दयारल शाक्य नेपाः वःगु इलय वयकःपाखें “विविधता दुने एकता”यात कयाः ज्याइवः जगु खः। नेपालय थीथी जनजाति दुने दयाचवंगु एकतायात कयाः उकथं ज्याइवः जगु खः।

अथे हे नेपालभाषाया लेखन व व्याकरणयात कयाः छगु कार्यशाला गोष्ठी जगु दु। अर्थ तुलाधरया छँय जगु ज्याइवलय देवदास मानन्धर, नेवाः बस्ती नेवाः स्कूल अभियानया कजि दीपक तुलाधर, विष्णु चित्रकारपाखें कार्यपत्र न्हयब्वयादीगु खः। आन्तरिककथं हलिं नेवाः दबू हे छाथ व गुकथं माल धइगु खँय जिं हे ज्यापौ न्हयब्वयागु जुल। थुगु ज्याइवलय थुगु संस्थाया सकल दुजःपिं सहभागी जुयादीगु खः। अथे हे न्हूदँया ज्याइवलय सहभागी जुइगु नापं न्हूदँ हनेगु नितिं प्रेरित यायगु ज्या जगु दु।

थुगुसिया हलिं नेवाः दिवसया नारा छु खः ?

थुगुसिया नारा ‘विश्वया सकल नेवाः छधी छपुं जुइनु’ धइगु खः। बेलायतय च्वनाः फुकक देशया नेवाःत मुनाः

समिति दयकेगु ज्या जुइफु। अमेरिकाय निक्वःगु तःमुंज्या तःजिक हनेफूसा भिंयंगु भिंयंगु देशया नेवाःत नेपालय भोलिन्टरकथं वयाः ब्वति कावइगु खःसा सम्भावना दुसा विश्वया नेवाःत छधी छपुं जुइफइगु सम्भावना नं यकव हे दु। थुकियात गुलितक ब्वलंका यंकेगु धइगु भीगु हे ल्हाती दु।

ज्याइवःत गुकथं न्ह्याइगु जगु दु ले ?

थुगु ज्याइवः मार्च ३० व ३१ गते निन्हयंकं यैया नेपाः ब्यांक्वेटय जुइगु खःसा थुकिया उलेज्या वाङ्मय शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहन जोशीं यानादी। अथे हे प्रा. डा. त्रिरत्न मानन्धर मू बक्ताकथं भायादी।

थुगु ज्याइवलय भाषा, साहित्य, नेपाःया ब्वनेकुथिया लिसें पत्रकारिता, नेवाःतयगु पहिचान, सरोकार मिहगः व थौं, धर्म व संस्कृत अथे हे नेवाःया ज्याखं व पर्यटनयात कयाः नं विद्वानपिन्सं ज्यापौ न्हयब्वइगु ज्याइवः दु। थुकियात कयाः हनेबहःमह प्रा.डा. सुन्दरकृष्ण जोशी, गोरखापत्रया पुलांमह प्रधान सम्पादक पुष्करभक्त माथेमा, डा. बालगोपाल श्रेष्ठ, लाहुर्निपया शंकर लिम्बु, कृष्ण चर्खुं आदिपिन्सं ज्यापौ न्हयब्वयादी।

थव हे इवलय स्वनिगलय नेवाःतयत जुयाचवंगु समस्यायात कयाः ‘भ्रीगु स्वनिगः भ्रीगु सरोकार’ विषयस सहलह ज्याइवः जुइ, गुकी नेवाः न्हयलुवा नापं सांसद राजेन्द्र श्रेष्ठ, लाहुर्निपया शंकर लिम्बु, नेवाः देयू दबूया नायः नरेश ताम्रकार, राष्ट्रिय समाचार समितिया सम्पादक राजु शाक्य व उपत्यकाब्यापी सतक विस्तार पीडित संघर्ष समितिया नायः सुमन सायुमिपिन्सं ब्वति कयादी। ज्याइवः हलिं नेवाः अर्गनाइजेशनया नायः सिजन श्रेष्ठया सभाध्यक्षताय जुइ।

थुगु ज्याइवःया उपलब्धी छु जुइथें ताः ?

हलिंया भिंयंगु भिंयंगु देशया नेवाःत छथाय च्वनाः सहलह जुइगु धइगु हे छगु उपलब्धी खः। राष्ट्रियता पोलिटिकल लागं पार यानाः न्हयाःवनाचवंगु अवस्था खः। भ्री नेवाः धकाः बेलायत, अमेरिका लिसें थीथी देशपाखें नेपालय वइगु खः। पिने देशया नागरिक जुइथुं कसां नं नेवाः भावना च्वनाः थन वइगु धइगु तःधंगु खं जुल।

थुगु ज्याइवलय अमेरिका, क्यानाडा, बेलायत, नेदरल्याण्ड, जापान, स्पेन, बङ्गलादेश, पोर्चुगल, थाइल्याण्ड, साउदी अरेबिया, युनाइटेड अरब इमिरेट्सलिसें भिंयंगु देशया नेवाःतयसं ब्वति काइगु जगु दु।

लहना

LAHANA WEEKLY

कवि

रजनी खड्गी, कलाकार
किपा: नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ

ना : रजनी खड्गी
 मां : हिरा शोभा खड्गी
 अबु : जगत बहादुर खड्गी
 थायबाय् : असं, काठमाडौं

सकिपा

ब्याहा: याय् म्हा, पागलपन, एक से एक, रश्मि, मां, तंकालीलिसें आपालं नेवा म्यूजिक भिडियो

टेलिसिरियल : समयबाजि, ड्याड सन्

सिरपा: व सम्मान :

- सेकेण्ड रनरअप, मिस ब्यूटिफूल-२०११
- बेष्ट फिमेल एक्ट्रेस मोडेल, पेजथ्री पिपल्स च्वाइस अवार्ड

नुगःखँ :

भी म्वाःसा भीगु जाति, कला व तजिलजि म्वाइ। अथे जुयाः भी भीगु नितिं मखुसां नेपाःया नितिं म्वाय्माः। नेवाः सकिपा अले नेपालभाषाया ज्याइवःयात न्ह्याबलें माया मतिना यानादीत इनाप यानाच्चना। स्वकुमिपिन्त यक्व यक्व सुभाय्।

“मास्टर व मिस काठमाण्डौ नेवा: किन्डरगार्टेन २०१८”

यै। “मास्टर व मिस काठमाण्डौ नेवा: किन्डरगार्टेन २०१८” जुल। काठमाण्डौ नेवा: किन्डरगार्टेनया थःगु विशेष ज्याइवःकथं न्ह्याका वयाच्चंगु थुगु ज्याइवः खुक्वःगु संस्करण खः।

ब्वने कुथिया सञ्चालक रबिन महर्जनया अध्यक्षताय् न्ह्याःगु उगु ज्याइवल्य बरिष्ठ बाध्यगुरु भाजु न्हूच्छेबहादुर डंगोल मूपाहॉकथं भायादीगु खःसा नेवा: बस्ती नेवा: स्कुल अभियानया काजि दीपकरत्न तुलाधर व जगतसुन्दर ब्वनेकुथिया प्रिन्सिपल सुनिता मानन्धर विशेष पाहॉकथं भायादीगु खः।

ब्वने कुथिया यू.के.जी.तीगमय् ब्वनाच्चॉपिं मुक्कं ३२म्ह मस्तयसं ब्वति

काःगु उगु ज्याइवल्य च्याम्पवाक, थःगु म्हसीकालिसें प्रतिभा न्ह्यब्वयगु ज्या जूगु खः। थुगुसि राग महर्जन “मास्टर काठमाण्डौ नेवा: किन्डरगार्टेन” व रिहाना श्रेष्ठ “मिस काठमाण्डौ नेवा: किन्डरगार्टेन” जुयादिल। मास्टर व मिस काठमाण्डौ नेवा: किन्डरगार्टेन जुइत ताःलाःपिं निम्हसितं पुलाःपिं मास्टर नेवा: अनय् महर्जन तपुलि व समिरा महर्जन मत्त पुइकादीगु खः।

मुक्कं भनीगू विधाय् बेष्ट ड्रेस सुर्जला महर्जन, बेष्ट स्माइल कुशलरत्न बज्राचार्य, बेष्ट वाक प्रीति आयला महर्जन, बेष्ट परफरमेन्स आशिरा महर्जन, मोष्ट इनर्जेटिक अवार्ड रनिक महर्जन, बेष्ट पर्सनालिटी सफू महर्जन, बेष्ट स्पोकन

सुर्जेन महर्जन व बेष्ट नेपालभाषा प्रज्ञा महर्जन जुयादीगु दु।

ज्याइवल्य ब्वतिकाःपिं व टाइलत त्याकादीपिं सकलसित मूपाहॉ न्हूच्छेबहादुर डंगोल स्लायस् व मतिनाया चिं लःलहानादीगु खःसा विशेष पाहॉ दीपकरत्न तुलाधर दसिपौ व सुनिता मानन्धर सिरपाः देछानादीगु खः। अथे हे संस्थापक रबिन महर्जन ब्वतिकयादीपिं मस्तयत दसिपौ लःलहानादीगु खःसा ज्याइवल्य भायादीपिं मूपाहॉ, ल्यज्याकवःया दुजःपिंलिसें पुलाःपिं मास्टर व मिस नेवा: किन्डरगार्टेनपिन्त ब्वनेकुथिया निर्देशक राजेन्द्र महर्जन हनापौ व मतिनाया चिं लःलहानादीगु खः।

दिया श्रेष्ठ मिस नेवा: आइकन

ये। रेक्स फेसन होमया ग्वसालय् तःजिक मिस नेवा: आइकन २०१८ जुगु दु। यैया नेपाल आर्मी क्लबय् जूगु उगु धेंधेबल्ला कासाय् दिया श्रेष्ठ मिस नेवा: आइकन २०१८ जुइत ताःलागु दु। अथे हे फस्ट रनरअप मनिषा महर्जन जूगु दुसा सेकेण्ड रनरअप रेश्मा डंगोल जुइत ताःलागु दु। उगु ज्याइवल्य नेपा: राष्ट्रिय पार्टीया नायः डा.बिजय सैजु मूपाहॉकथं भायादीगु खः। भिन्ऱ्याःम्ह मय्जुपिन्स उगु कासाय् ब्वति काःगु खः।

सस्तो मूल्यमा
रेडिमेड स्वाम मै कल्लर प्रिन्ट
(6x4" देखि 12x18" सम्म)
Uajra Computer Home
Om Bahal, Kathmandu
Mobile: 98511-16380

Himalayan Ice
तान्वःया पासा
कुल्फी
भापिया दिसै।
दो, दुरु, द्यः, बटर व
क्रिम बजारय् उपलब्ध दु
सुर्यविनायक नगरपालिका, वडा नं. १, सिरुटार धन्सार, ख्वप
९८४१३५३७५१, ९८१३३४९०१५, ९८०८६०८७२५

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान।
दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान॥

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)
स्तरिय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निम्ति, असहायपिन्त जक निःशुल्क

उपलब्ध सेवा
२४ सै घन्टा सेवा

शल्यक्रिया	बहिरङ्ग सेवा	अन्य सेवा
प्लाष्टिक सर्जरी	मृदु लव्य	ड्रेसिङ्ग
मोतिबिन्दु	प्लाःया लव्य	ईण्डोस्कोपी
जनरल सर्जरी	युरोलोजी	कोलोनोस्कोपी
नहायपं, नहाय, गापः	गिसा लव्य	फिजियोथेरापी
हाड जोर्नी नशा	मचा लव्य	अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
पिसाव नलीया पत्थर बिना चिरफार	वाया लव्य	युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला
	गिसा लव्य	
	जनरल मेडिसिन	
	घर्त तथा योन लव्य	
	नहायपं, नहाय, गापःया लव्य	
	जनरल हेल्थ चेकअप	
	थाइराइड व मधुमेह लव्य	
	चिकित्सा मनोरोगविद परामर्शदाता सेवा	

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाण्डौ, फोन : ४२९६९३८, ४२५७९९९, ४२६६२२९, E-mail: cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np

Q&J DOUBLE ROAD
DOUBLE ROAD, KAPSEN, HAIDA
Brand या Radial टायर व
मोटरसाइकलया टायर नेपाःया बजारय्
साय्मि ट्रेडिङ्ग कम्पनी
फोन : ०१- ४२७९६०२, मोबाइल नं. : ९८५१०९२५५५, ९७४९०२७०८९, इमेल : saymitradingco@gmail.com

फुककं कथंया टायरय् ग्यारेन्टी दु।